

Pressmeddelande 30 mars 2012

Bristande hantering av de nationella proven

Det finns stora brister i hur vissa skolor genomför de nationella proven och följer upp resultatet av proven. Det konstaterar Skolinspektionen i en rapport till regeringen efter att ha specialgranskat 20 skolor.

De granskade skolorna valdes ut eftersom de hade stora avvikelser i Skolinspektionens senaste omrättning av nationella prov. Avvikelsema innebär att lärarna i de två rättningsomgångarna, skolans respektive Skolinspektionens, kom fram till olika bedömningar av elevens prestation på provet. Skolinspektionen tar inte ställning till vilken bedömning som är den rätta, men betraktar stora avvikelser som en risksignal för att skolan inte följer det regelverk som finns gällande bedömning och betygssättning. Skolinspektionen har därför genomfört denna specialgranskning.

Den nu aktuella granskningen bekräftar till stor del farhågor som Skolinspektionen identifierade vid den senaste omrättning av nationella prov som lämnades till regeringen i maj 2011.

- Rektor måste ta ett tydligare ansvar för området bedömning och betygssättning. Här ingår bland annat ett förbättrat stöd till lärare men även uppföljning av skolornas resultat.
- Rektor måste ta ett tydligt ansvar för att Skolverkets bedömningsstöd används av lärarna i arbetet med bedömning och betygssättning.
- Skolorna bör utveckla samarbete som bland annat innebär att lärare inte rättar sina egna elevers nationella prov.
- Informationen till elever och föräldrar om hur eleverna ligger till i förhållande till kunskapskraven behöver förbättras.
- Skolverkets anvisningar för rättningen av de nationella proven måste bli tydligare.

Resultat i korthet

19 av 20 granskade skolor får kritik.

Bristerna består i första hand i hur skolorna säkerställer att resultaten från de nationella proven är rättvisa och likvärdiga, samt hur de följer upp resultaten av proven och använder detta som stöd i betygssättningen. Rättningen i skolorna genomförs i de flesta fall av undervisande lärare vilket kan påverka rättningen. Rektor, som är ansvarig för verksamheten, gör sällan uppföljningar och analyser på skolnivå av resultaten från de nationella proven.

Lärares kompetens för att bedöma varierar i skolorna. Det finns behov av mer diskussion om bedömningen av de nationella proven i flertalet skolor. I flera skolor finns även behov av stöd till lärare inför betygssättningen.

Granskningen visar också brister i återkopplingen till elever och föräldrar om hur det går i skolan. Denna återkoppling är viktig för att eleven ska förstå hur han eller hon ligger till och vad man själv måste göra för att påverka sin utveckling och sitt betyg.

I flertalet skolor saknas det samlad uppföljning och analys av betygsstatistik och nationella provresultat.

Den riktade tillsynen har framförallt omfattat uppsatsdelarna i svenska och engelska samt de delar som behandlar problemlösning inom kursen Matematik A i gymnasieskolan. Av intervjuerna med lärare i de granskade skolorna framgår det att det finns ett betydande tolkningsutrymme i de bedömningsanvisningar som medföljer de nationella proven. Lärarna efterfrågar ett tydligare stöd för att kunna göra likvärdiga bedömningar.

Fakta: Specialgranskningen

De 20 skolorna är både grundskolor och gymnasieskolor, både kommunala och fristående. Skolorna finns i följande orter: Ale, Avesta, Arvidsjaur, Jönköping, Karlshamn, Karlskrona, Karlstad, Klippan, Kristinehamn, Kungsbacka, Kungälv, Luleå, Munkedal, Osby, Timrå, Torsby, Tyresö, Umeå, Varberg.

Rapporten till regeringen, enskilda skolbeslut och mer information nås via www.skolinspektionen.se/nationella-prov

För information

Anders Kennberg, projektledare, 08-586 081 83

Presskontakt

Carina Larsson, pressekreterare, 08-586 082 50